

NAŠE ŘEČ

ČASOPIS ÚSTAVU PRO JAZYK ČESKÝ
ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD

Vedoucí redaktor: člen korespondent ČSAV JAN PETR
Výkonná redaktorka: dr. BĚLA POŠTOLKOVÁ, CSc.

ROČNÍK SEDMDESÁTÝ
NAKLADATELSTVÍ ACADEMIA

PRAHA 1987

OBSAH

ČLÁNKY

Báčvarov Janko, Český konektor <i>totiž</i> a jeho bulharské ekvivalenty	170
Filipec Josef, Čeština z obrazovky	10
Hlavsová Jaroslava, Počátky české dialektologie I	75
Hlavsová Jaroslava, Počátky české dialektologie II	141
Hrbáček Josef, Srovnání dvou překladů z hlediska využití prostředků koheze textu	123
K 70. výročí VRSR	169
Kloferová Stanislava, O mluvě mladé generace v nově osídleném severomoravském pohraničí	237
Kořenský Jan, Hoffmannová Jana, Müllerová Olga, Metoda analýzy komunikačního procesu	57
Macháčková Eva, K úloze některých spojujících prostředků v textu (zvl. prostředků s významem odporovacím)	113
Němec Igor, Předložka <i>po</i> se substantivem jako základ sloves a jejich etymologické východisko	177
Peňáz Petr, Poznámky k češtině ve vojenském prostředí	131
Polívková Alena, Svobodová Ivana, Současný stav a úkoly jazykové poradny	6
Poštolková Běla, Naše řeč před 70 lety	1
Štícha František, Komunikativní a jazyková funkce lexikálního nevyjádření objektu děje ve větě	184
Štícha František, Komunikativní funkce umísťování východiska (tématu) na konci věty	69
Těšitelová Marie, O češtině současné administrativy	21
Těšitelová Marie, O využití výsledků kvantitativní lingvistiky	225

POSUDKY A ZPRÁVY

Bozděchová Ivana, Hrbáček Josef, Časopis Český jazyk a literatura (Charakteristika 35. a 36. ročníku)	262
Buchtelová Růžena, Seminář o sociologii jazyka (11.—13. listopadu 1985 v Alšovicích)	215
Dejmek Bohumír, K životnímu jubileu Josefa Hubáčka (Doc. dr. Josef Hubáček, CSc., se narodil v r. 1926)	108
Fiedlerová Alena, Z jedenáctého a dvanáctého sešitu Staročeského slovníku (Staročeský slovník 11, 12, Praha 1980, 1982)	205
Hasil Jiří, Třetí mezinárodní sympozium Český jazyk a literatura v zahraničí (17.—25. srpna 1986 v Praze)	98
Hasil Jiří, Třicátá jubilejní Letní škola slovanských studií v Praze (1.—29. srpna 1986)	96
Hlavsová Jaroslava, Jazykový koutek Čs. rozhlasu (40 let od jeho zahájení)	30
Homolková Milada, K životnímu jubileu Aleny Fiedlerové (PhDr. Alena Fiedlerová CSc., se narodila 18. listopadu 1926)	109
Homolková Milada, Slovenský příspěvek k lexikologii (V. Blanár, Lexikálně-sémantická rekonstrukcia, Veda, Bratislava 1984)	44

Irđličková Hana, Konfrontační rusko-české studie [Sb. <i>Konfrontační studium ruské a české gramatiky a slovní zásoby II</i> , red. V. Hrabě a A. G. Sirokovová, UK, Praha 1983]	200
Irđličková Hana, Za docentem Karlem Svobodou [Doc. dr. Karel Svoboda, DrSc., zemřel 23. května 1986]	46
aklová Alena, K Programu jazykového vzdělávání [Sb. <i>Program jazykového vzdělávání</i> , SPN, Praha 1985]	197
ančák Pavel, Český dialektolog Luděk Bachmann (1931—1987) [PhDr. Luděk Bachmann, CSc., zemřel 21. ledna 1987]	269
anoušek Jan, Quintilianovy Základy rétoriky [M. F. Quintilianus, <i>Základy rétoriky</i> , Odeon, Praha 1985, přeložil V. Bahník]	211
edlička Alois, Kniha o životě a díle Jana Gebauera [T. Syllaba, <i>Jan Gebauer</i> , Melantrich, Praha 1986]	251
edlička Alois, Nový příspěvek k charakteristice současné české jazykové situace [G. P. Neščimenková, stať o funkčním členění českého jazyka ve sb. <i>Funkcionálnaja stratifikacija jazyka</i> , Moskva 1985]	32
Kloferová Stanislava, Kniha o dichotomii spisovnosti a nespisovnosti v českém národním jazyce [J. Chloupek, <i>Dichotomie spisovnosti a nespisovnosti</i> , UJEP, Brno 1986]	40
Kraus Jiří, Sborník o marxistických základech jazykovědy [Sb. <i>K princípom marxistickej jazykovedy</i> , Bratislava 1985]	194
Kroupová Libuše, K životnímu jubileu Zdeňky Hruškové [PhDr. Zdeňka Hrušková se narodila 8. září 1927]	162
Kyselá Miroslava, Mohylová Renata, Společné zasedání členů ÚJČ a ÚTPŘČ [Pracovní porada v prosinci 1986 v Ostravě]	217
ajerčáková Zuzana, Obrtelová Nora, Soutěž mladých jazykovědců v Brně [v listopadu 1986]	249
Mejstřík Vladimír, O sekundárních předložkách v současné spisovné češtině [L. Kroupová, <i>Sekundární předložky v současné spisovné češtině</i> , ÚJČ ČSAV, Praha 1985]	155
Müllerová Olga, K výzkumu městské mluvy v SSSR [Sb. <i>Gorodskojje prostorečije. Problemy izučeniija</i> , red. J. A. Zemská, D. M. Šmeljev, Moskva 1984]	150
Müllerová Olga, Příspěvek k jazykové teorii a praxi [Fr. Daneš, <i>Věta a text</i> , Academia, Praha 1985]	255
Nejedlý Petr, Nad druhým svazkem staročeské bible [<i>Staročeská bible drážďanská a olomoucká /s částmi bible litoměřicko-třeboňské/</i> , kritické vyd. V. Kyas, Academia, Praha 1985]	159
Peňáz Petr, Zamyšlení nad jmény ulic [M. Flodrová, B. Galasovská, J. Vodička, <i>Seznam ulic města Brna s vývojem jejich pojmenování</i> , 2. vyd., Brno 1984]	88
Petráček Věra, Práce z dějin slavistiky X [Sb. <i>Práce z dějin slavistiky X</i> , UK, Praha 1985]	82
okorná Eva, K druhému vydání knížky o rodných jménech [M. Knappová, <i>Jak se bude jmenovat?</i> , Academia, 2. vyd., Praha 1985]	87
olůvková Alena, Nad minulostí jazykového koutku Čs. rozhlasu (40. jubileum)	31

P o l í v k o v á Alena, Slovinská místní jména (F. Jakopin, T. Korošec, T. Logar, J. Rigler, R. Savnik, S. Suhadolnik, <i>Slovenska krajevna imena</i> , Cankarjeva založba, Lubljana 1985)	83
P r o u z o v á Hana, Ze slovenské jazykovědy (E. Jóna, <i>Postavy slovenskej jazykovedy v dobe Štúrovej</i> , SPN, Bratislava 1985)	202
S c h u l z o v á Ōlga, Publikace o mluvení (M. Dohalská, J. Hůrková-Novotná, Vi. Pařízek, V. Štěpánek, J. Vymětal, <i>Mluvíme, mluvíš, mluvíme</i> , Horizont, Praha 1985)	93
Š l é d r o v á Jasna, Přístup vývojové psychologie k problematice osvojování řeči (M. Zebrovská a kol., <i>Vývinová psychológia detí a mládeže</i> , <i>Psychodiagnostické a didaktické testy</i> , Bratislava 1983)	101
Š r o m o v á Zdenka, Bibliografie české lingvistiky 1983 (M. Nováková, Z. Lešková, <i>Bibliografie české lingvistiky 1983</i> , ÚJČ ČSAV, Praha 1985)	85
T y l Zdeněk, K životnímu jubileu Milady Nedvědové (PhDr. Milada Nedvědová se narodila 17. prosince 1927)	266
U t ě š e n ý Slavomír, Medardova kápě (J. Munzar, <i>Medardova kápě aneb pranostiky očima meteorologa</i> , Horizont, 2. vyd., Praha 1986)	104
V l k o v á Věra, Stylistika hospodářských písemností (J. Gafronová, J. V. Bečka, <i>Stylistika hospodářských písemností</i> , SPN, Praha 1985)	212

DROBNOSTI

Aids, nebo eids? (*O. Šoltys*) 219 — Bastlovat, bastlit (*J. Bachmannová*) 222 — Bou-
tique (*O. Martincová*) 220 — Dnešní výslovnost izolovaných hlásek a staré gramatiky
(*E. Michálek*) 164 — Handicap, handicapovat; hendikep, hendikepovat (*A. Polívková*)
54 — Lechovat, lichovat; lícha, líha (*L. Švestková*) 48 — Live nahrávka (*P. Ne-
jedlý*) 53 — Minikošíková a minižáci (*V. Vlčková*) 166 — Mistrovství světa v kopané
(*A. Polívková*) 55 — Nurgláza s monturou? (*O. Martincová*) 54 — Pojmenování pro
závodníci v běhu maratónském (*M. Sedláček*) 233 — Přenosce (*A. Polívková*)
271 — Příslovce většinou a vesměs (*H. Confortiová*) 111 — Ražniči, čevapčici a
fondue (*I. Svobodová*) 165 — Softbal, či softbol? (*A. Pecušová*) 271 — Vrtač, nebo
vrtař na souřadnicových vrtačkách (*A. Müller*) 48 — Z dějin zkratkových pojmeno-
vání (*E. Michálek*) 167 — Zasmlovat, zasmlovování (*V. Vlčková*) 56 — Značkář
i značkař? (*O. Martincová*) 272 — Znamená vokál pouze „samohlásku“? (*L. Čizmá-
rová*) 50.

Redakční rada

DR. JAN BALHAR, CSC., DR. JAROSLAVA HLAVSOVÁ, CSC.,
DR. JANA HOFFMANNOVÁ, CSC., DOC. DR. JOSEF HRBÁČEK, CSC.,
UNIV. PROF. JAN CHLOUPEK, CSC., UNIV. PROF. ALOIS JEDLIČKA,
DR. MILOSLAVA KNAPPOVÁ, CSC., DR. EVA MACHÁČKOVÁ, CSC.,
DR. VĚRA PETRÁČKOVÁ, CSC., DR. ALENA POLÍVKOVÁ, CSC.